

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ
ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Кафедра тактико-спеціальної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність (поліцейські)
Рівень вищої освіти	перший(бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 19.08.2024 № 15

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту підготовки фахівців для
підрозділів превентивної діяльності
Національної поліції України
протокол від 14.08.2024 № 13

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)»

Віталій ПОКАЙЧУК

Розглянуто на засіданні кафедри тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України
протокол від 13.08.2024 № 25

Особиста безпека поліцейського. Робоча програма навчальної дисципліни.
Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024 рік. 30 с.

РОЗРОБНИК:

1. Доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України, кандидат юридичних наук, доцент Казначеев Дмитро Георгійович;

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Начальник ІТТ №2 ГУНП в Запорізькій області, кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції Фурса Вадим Вікторович;
2. Начальник тренінгового центру ГУНП в Дніпропетровській області, майор поліції Кушніренко Руслан Олегович.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин	90	90
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекції	10	6
Семінарські	-	2
Практичні	30	-
Самостійна робота	50	82
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	-
Підсумковий семестровий контроль	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни «Особиста безпека поліцейського» полягає у засвоєнні здобувачами вищої освіти теоретичних положень особистої безпеки, які містять питання охорони праці, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, реагування на надзвичайні ситуації, а також використання методів, засобів та прийомів практичної реалізації принципу пріоритетності життя та здоров'я людини відносно результатів службової діяльності. Набуття здобувачами вищої освіти, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної службової діяльності шляхом формування у майбутніх поліцейських відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Особиста безпека поліцейського» є підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь правоохоронної діяльності для реалізації завдань Національної поліції України у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку які мають володіти теоретичними знаннями, практичними вміннями та навичками необхідними для забезпечення особистої безпеки поліцейського. Для досягнення мети під час занять реалізуються загальні та спеціальні завдання.

Очікувані результати навчання: у результаті навчання з дисципліни «Особиста безпека поліцейського» здобувачі вищої освіти повинні знати:

- стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях;

- сукупність встановлених державою правових норм, що регулюють відносини з приводу захисту населення від надзвичайних ситуацій, охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки;
- правові норми, які регулюють трудові відносини, що виникають у процесі реалізації особою права на працю;
- основні методи збереження здоров'я та працездатності працівника поліції;
- правові та організаційні засади охорони праці, фізіології, гігієни праці, виробничої санітарії, пожежної та електробезпеки; зобов'язані вміти:
- розв'язувати задачі і проблеми у галузі правоохоронної діяльності, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань;
- у різноманітних соціальних ситуаціях ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;
- надавати кваліфіковану допомогу під час надзвичайних ситуацій, потенційних небезпек для життя і здоров'я людей;
- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;
- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності;
- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях;
- передбачати дії кримінальних елементів;
- орієнтуватися у процесі зміни професійних завдань та ускладнення оперативної обстановки, знаходити шляхи розв'язання нетипових ситуацій, що виникають під час попередження, виявлення та припинення правопорушень, а також спілкуванні з громадянами і правопорушниками;
- логічно, критично і системно аналізувати документи, розуміти їх правовий характер і значення.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9 – Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК4 – Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК8 – Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК9 – Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК14 – Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК15 – Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

СК16 – Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК20 – Здатність реалізовувати завдання Національної поліції України в сфері загальної та індивідуальної профілактичної роботи, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень.

СК21 – Здатність надавати поліцейські послуги у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності, як в звичайних умовах, так й в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Пререквізити: Система особистої безпеки поліцейського, побудована на поєднанні структурних елементів (тактики професійної діяльності, безпеки життєдіяльності, охорони праці, цивільного захисту, пожежної та вибухобезпеки, електробезпеки) дозволяє досконало вивчити питання управління, всебічного забезпечення дій особового складу в типових та екстремальних ситуаціях і виробити практичні рекомендації щодо їх вирішення.

Постреквізити: «Охорона праці», «Цивільний захист», «Тактико-спеціальна підготовка».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН3 – Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

ПРН6 – Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

ПРН7 – Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН12 – Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

ПРН13 – Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

ПРН15 – Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН16 – Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

ПРН18 – Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

ПРН19 – Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

ПРН23 – Вміти реалізовувати завдання Національної поліції України в сфері загальної та індивідуальної профілактичної роботи, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень.

ПРН24 – Бути спроможним надавати поліцейські послуги у сферах захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, підтримання публічної безпеки та порядку, а також протидії злочинності, як в звичайних умовах, так й в умовах дії правового режиму воєнного стану.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні, правові та організаційні основи особистої безпеки.

Зміст, мета та структура дисципліни «Особиста безпека поліцейського». Понятійно-категорійний апарат дисципліни. Поняття та визначальні чинники

особистої безпеки, безпеки особи, їх структура та форми забезпечення. Безпека та її види. Система безпеки та її підсистеми. Службово-професійна діяльність працівників НПУ та визначальні функції безпеки. Вплив рівня особистої безпеки на результати службово-професійної діяльності.

Нормативно-правові акти з питань особистої безпеки та охорони праці, їх основні положення: Кодекс законів про працю України, Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про Національну поліцію». Засади державної політики в галузі проблем забезпечення особистої безпеки.

Методологічна основа особистої безпеки як системи організаційно-правових, фізичних і тактико-психологічних заходів, які дозволяють забезпечити життя і здоров'я працівника НПУ, а також підтримання високого рівня ефективності його професійних дій. Фізичні, хімічні, біологічні, психологічні та соціальні фактори безпеки та їх нормативне забезпечення.

Тема 2. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру.

Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрус, карст, осідання ґрунтів над гірничими виробками, зсув, обвал, ерозія ґрунту. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки та навколишнє середовище. Загальний алгоритм дій працівника поліції у зоні дії небезпечного природного явища.

Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: сильного вітру, урагану, смерчу, шквалу, зливи, сильної спеки, морозу, снігопаду, граду, ожеледиці.

Небезпечні гідрологічні процеси і явища: підтоплення, затоплення повеневими або паводковими водами, талими водами та в поєднанні з підняттям ґрунтових вод, підтоплення внаслідок затору льоду, вітрові нагони. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та наслідки.

Пожежі у природних екосистемах (ландшафтна, лісова, степова, торф'яна пожежа). Вражаючі фактори природних пожеж, характер їхніх проявів та наслідки. Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії.

Тема 3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики.

Соціальні та психологічні фактори ризику. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні вражаючі фактори; збройні напади, захоплення й утримання об'єктів державного значення; встановлення вибухового пристрою у багатолюдному місці, установі (організації, підприємстві), викрадання зброї та небезпечних речовин з об'єктів їхнього зберігання, використання, перероблення або під час транспортування. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.

Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Корупція і криміналізація суспільства. Маніпуляція свідомістю. Розрив у рівні

забезпечення життя між різними прошарками суспільства. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Алкоголізм та наркоманія. Зростання злочинності як фактор безпеки. Види злочинних посягань на людину. Небезпечні і шкідливі фактори у діяльності працівників НПУ, породжені соціально-політичними небезпеками.

Природо-соціальні небезпеки. Захворювання людини, виникнення й поширення яких зв'язано переважно з несприятливими соціально-економічними умовами (венеричні захворювання, туберкульоз і ін.), їх профілактика. Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб (холера, сибірка, чума тощо). Інфекційні захворювання тварин і рослин. Загальний алгоритм дій працівників НПУ при виявленні карантинних інфекцій. Інфекційні захворювання тварин і рослин.

Тема 4. Техногенні небезпеки та їхні вражаючі фактори.

Поняття про техногенне середовище або техносферу. Техногенні джерела безпеки генезисом і механізмом впливу. Класифікація суб'єктів господарювання і адміністративно-територіальних одиниць за хімічною безпекою. Заходи щодо попередження техногенних загроз, пом'якшення наслідків техногенних небезпек, ліквідації їх наслідків. Основні практичні принципи забезпечення техногенної безпеки. Джерела ініціювання техногенної безпеки. Джерела техногенних надзвичайних ситуацій: за походженням, за типом, за механізмом.

Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Основні види аварій та катастроф. Рівні виробничих аварій залежно від їхнього масштабу. Класифікація потенційних небезпечних об'єктів. Роботи підвищеної безпеки, їх види.

Гідродинамічні об'єкти і їхнє призначення. Причини виникнення гідродинамічних небезпек (аварій). Особливості діяльності НПУ при ліквідації наслідків техногенних аварій.

Безпека. Аварія з викидом небезпечних хімічних речовин. Класифікація небезпечних хімічних речовин. Ступінь дії на організм людини небезпечних хімічних речовин. Швидкість розвитку клініки ураження. Токсикологічна класифікація небезпечних хімічних речовин. Ступені хімічної безпеки. Особливості хімічного забруднення навколишнього середовища. Масштаб хімічного забруднення. Ступінь безпеки хімічного забруднення. Тривалість хімічного забруднення.

Характеристика радіаційно-небезпечних об'єктів. Типові радіаційнонебезпечні об'єкти. Локалізуючі системи (елементи) безпеки. Аварії та їх різновиди. Чинники, які визначають радіоекологічні наслідки радіаційних аварій. Радіоактивне забруднення навколишнього середовища. Доза випромінювання. Методи вимірювання іонізуючих випромінювань.

Тема 5. Особиста безпека поліцейського під час реагування на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.

Поняття джерел іонізуючого випромінювання. Класифікація джерел іонізуючого випромінювання. Ідентифікація та характеристика окремих видів джерел іонізуючого випромінювання. Місця зберігання джерел іонізуючого випромінювання та їх маркуванням. Нормативно-правові акти, що регулюють державну систему фізичного захисту в Україні. Місце та роль Національної поліції в системі фізичного захисту, визначити її завдання. Права та обов'язки поліцейського щодо застосування спецзасобів та вогнепальної зброї під час реагування.

Види та типи правопорушників, які загрожують радіаційним джерелам. Потенційні мотиви кожного виду правопорушника. Характеристики правопорушників, які можуть використовуватися для визначення радіаційної загрози та ефективного реагування на неї. Мотиви і характеристики правопорушників на основі практичних прикладів. Потенційні наслідки розсіювання радіоактивного матеріалу.

Тема 6. Особиста безпека поліцейських під час ідентифікації вибухонебезпечних предметів.

Загальні вимоги заходів безпеки при поводженні з вибуховими пристроями та матеріалами. Рекомендації при виявленні вибухонебезпечних предметів. Фізико-хімічні властивості вибухових речовин. Способи маскування вибухових пристроїв під різні речі. Алгоритм дій поліцейського при виявленні вибухонебезпечних предметів під час виконання службових обов'язків. Рекомендації при виявленні вибухових пристроїв та речовин під час проведення превентивних поліцейських заходів. Дії під час виявлення зброї та вибухових пристроїв у громадському місці чи приміщенні. Тактико-технічні характеристики військових та саморобних вибухових пристроїв. Ідентифікація вибухонебезпечного предмету чи пристрою.

Тема 7. Основи пожежної профілактики.

Законодавча і нормативно-правові база з пожежної безпеки. Основні причини пожеж. Небезпечні фактори пожежі, їх види. Горіння, його характеристика та види. Пожежовибухонебезпечні властивості речовин і матеріалів. Здатність до горіння горючих матеріалів і речовин різних агрегатних станів. Класифікація речовин, що горять, за температурою спалаху. Самозаймання, його види.

Пожежа, стадії її розвитку. Класи пожеж. Правила поведінки в зоні пожежі. Способи і засоби гасіння пожежі. Первинні й вторинні засоби гасіння пожежі. Типи вогнегасників. Системи автоматичного пожежогасіння. Порядок оснащення об'єктів первинними засобами пожежогасіння. Засоби колективного та індивідуального захисту людей від небезпечних і шкідливих факторів пожежі.

Суть і складові системи пожежного захисту, її призначення. Система попередження пожеж. Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і

приміщеннях, при експлуатації електрообладнання, опалювальних приладів, систем вентиляції, проведенні вогневих робіт, при фарбуванні знежиренні та митті виробів і обладнання. Відповідальність за порушення (невиконання) вимог пожежної безпеки.

Тема 8. Електробезпека.

Основні визначення і актуальність проблеми електробезпеки. Особливості електротравматизму. Умови ураження електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмопровідних частин і при дотику до не струмопровідних металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Порогові значення змінного та постійного струму: відчутний, невідпускаючий, фібриляційний. Електричний опір тіла людини. Чинники, що впливають на тяжкість ураження електричним струмом. Види електротравм.

Класифікація приміщень за небезпекою електротравм. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Системи засобів і заходів щодо електробезпеки. Особливості надання долікарської допомоги при ураженні електричним струмом.

Земля як елемент електричної мережі, крокова напруга. Статична та атмосферна електрика, захист від неї. Захист від блискавки як система захисних заходів, які гарантують безпеку людей, збереження будівель і споруд від вибухів, загоряння й руйнування. Визначення та природа іонізуючого, електромагнітного випромінювання оптичного діапазону.

Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону: Джерела, особливості й класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Прилади та методи контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.

Тема 9. Гігієна праці та виробнича санітарія.

Гігієна праці та виробнича санітарія, їх значення. Загальні підходи до оцінки та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці: фізичні, хімічні, біологічні, психофізіологічні.

Гігієнічні класи умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу (1-й клас - оптимальні умови, 2-й клас - допустимі умови, 3-й клас - шкідливі умови, 4-й клас – небезпечні умови) та їх сутність. Ступені шкідливості умов праці. Особливості умов праці в НП України.

Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці.

Мікроклімат виробничого середовища та його значення для здоров'я та працездатності людини. Оптимальні та допустимі мікрокліматичні умови. Нормування параметрів повітря робочої зони. Вплив на організм людини

вологості повітря, його температури та рухливості. Хімічні фактори повітряного середовища робочого місця, основні джерела забруднення. Шкідливі речовини та їх класифікація залежно від дії на організм людини: токсичні, подразнюючі, мутагенні, канцерогенні, наркотичні, задушливі, сенсibilізатори тощо. Характеристика виробничого пилу та його дія на організм людини. Вентиляція, її види. Групи заходів захисту від тепловипромінювань.

Освітлення. Нормування та розрахунок штучного та природного освітлення приміщень. Шум, його нормування та дія на організм. Заходи захисту від шуму. Вібрація, її нормування та дія на організм. Заходи захисту від вібрації.

Тема 10. Фактори, що впливають на працездатність працівника поліції.

Праця та її психофізіологічні особливості. Види навантажень та їх співвідношення. Критерії тяжкості та напруженості праці. Навантаження та фізіологічні зміни, характерні для розумової праці. Навантаження, притаманні працівникам юридичних професій (статичне, динамічне, нервово-психічне). Види перевантажень та їхня сутність.

Працездатність та її динаміка в часі. Види адаптації, їх особливості. Значення адаптації у трудовому процесі. Втома та перевтома. Фізіологічні та психічні показники розвитку втоми. Особливості вияву втоми при розумовій праці. Монотонність праці, її види, наслідки та вплив на безпеку праці.

Стрес, залежність між рівнем стресу та результативністю трудової діяльності. Стрес, його вплив на безпеку праці. Негативно діючі стресори у сфері професійної діяльності працівників поліції.

Роль колективу у створенні безпечних умов праці. Сутність категорій «сумісність» та «спрацьованість». Створення комфортного психологічного клімату як передумова збереження здоров'я членів колективу. Вплив конфліктів на ефективність трудового процесу.

Індивідуальні якості працівника та їх вплив на безпеку праці. Мотивація безпеки праці. Сутність мотивів вигоди та безпеки. Основні заходи щодо створення психологічного настрою працівника на безпеку праці.

Тема 11. Забезпечення покладених на поліцію обов'язків в межах єдиної державної системи цивільного захисту.

Критерії переходу небезпечної події у надзвичайну ситуацію (НС), загальні ознаки, за якими ситуація визначається як надзвичайна. Класифікація надзвичайних ситуацій за видами та рівнями. Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом від НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентація режимів запобігання і ліквідації НС.

Нормативно-правове регулювання діяльності органів поліції щодо реагування на надзвичайні ситуації. Критерії визначення рівня надзвичайної ситуації. Органи управління, сили і засоби з попередження та реагування на НС на державному рівні. Діяльність Державної служби з надзвичайних ситуацій України. Єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні

ситуації техногенного і природного характеру, її основні завдання, функції та режими діяльності. Підсистема забезпечення охорони громадського порядку і організації безпеки дорожнього руху, її роль державній системі цивільного захисту.

Тема 12. Заходи безпеки поліцейських при виконанні службових обов'язків під час надзвичайних ситуацій.

Ризик та його вплив на забезпечення особистої безпеки працівника поліції. Загальна характеристика ризику в життєдіяльності працівників поліції. Види ризику та поняття професійного ризику. Методичні підходи до визначення ризику. Ризик як кількісна оцінка рівня небезпеки. Характеристика масштабів і рівнів ризику. Концепція допустимого ризику, нульовий ризик. Принципи оцінки ризику за кількісними методами, оптимізація й управління ризиком.

Методологія здійснення заходів захисту для мінімізації впливу негативних наслідків надзвичайної ситуації.

Правові підстави застосування засобів забезпечення безпеки працівника поліції згідно із Законом України «Про Національну поліцію».

Заходи радіаційного, хімічного, біологічного захисту, медичного, інженерного захисту. Заходи з організації життєзабезпечення працівників та забезпечення підвищення стійкості роботи органів і підрозділів НПУ під час надзвичайних ситуацій мирного часу та в умовах особливого періоду.

Особиста безпека працівників поліції при проведенні профілактичних заходів на деокупованих територіях.

Забезпечення публічного порядку підрозділами МВС України, попередження та припинення випадків мародерства, розкрадання матеріальних цінностей під час ліквідації наслідків стихійних лих, аварій та катастроф.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема №1. Теоретичні, правові та організаційні основи особистої безпеки.	1. Поняття та визначальні чинники особистої безпеки працівників поліції. види небезпеки 2. Професійна захищеність працівника Національної поліції. 3. Професійнопсихологічна готовність та її компоненти. 4. Основні форми забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції.	2
Тема №2. Класифікація небезпек та	1. Поняття та види надзвичайних ситуацій. 2. Правовий режим надзвичайного стану.	2

надзвичайних ситуацій. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру.	3. Правова основа діяльності працівників національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій. 4. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру	
Тема №3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики.	1. Поняття та види масових заходів, їх загальна характеристика. 2. Заходи безпеки під час виникнення масових заворушень. 3. Заходи безпеки в разі терористичного акту.	2
Тема №4. Техногенні небезпеки та їхні вражаючі фактори.	1. Дії при радіоактивному зараженні навколишнього середовища 2. Дії при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах 3. Колективні та індивідуальні засоби захисту від вражаючих факторів техногенних небезпек.	2
Тема №5. Особиста безпека поліцейського під час реагування на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.	1. Поняття джерел іонізуючого випромінювання. 2. Класифікація джерел іонізуючого випромінювання. 3. Ідентифікація та характеристика окремих видів джерел іонізуючого випромінювання.	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема №1. Теоретичні, правові та організаційні основи особистої безпеки.	2
Тема №2. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру.	4
Тема №3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики.	2
Тема №4. Техногенні небезпеки та їхні вражаючі фактори.	2

Тема №5. Особиста безпека поліцейського під час реагування на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.	4
Тема №6. Особиста безпека поліцейських під час ідентифікації вибухонебезпечних предметів.	4
Тема №7. Основи пожежної профілактики.	2
Тема №8. Електробезпека.	2
Тема №9. Гігієна праці та виробнича санітарія.	2
Тема №10. Фактори, що впливають на працездатність працівника поліції.	2
Тема №11. Забезпечення покладених на поліцію обов'язків в межах єдиної системи цивільного захисту.	2
Тема №12. Заходи безпеки поліцейських при виконанні службових обов'язків під час надзвичайних ситуацій.	2
РАЗОМ	30

Теми для самостійної роботи

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема №1. Теоретичні, правові та організаційні основи особистої безпеки.	4
Тема №2. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру.	4
Тема №3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики.	4
Тема №4. Техногенні небезпеки та їхні вражаючі фактори.	4
Тема №5. Особиста безпека поліцейського під час реагування на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.	5
Тема №6. Особиста безпека поліцейських під час ідентифікації вибухонебезпечних предметів.	5
Тема №7. Основи пожежної профілактики.	4
Тема №8. Електробезпека.	4
Тема №9. Гігієна праці та виробнича санітарія.	4
Тема №10. Фактори, що впливають на працездатність працівника поліції.	4
Тема №11. Забезпечення покладених на поліцію обов'язків в межах єдиної системи цивільного захисту.	4
Тема №12. Заходи безпеки поліцейських при виконанні службових обов'язків під час надзвичайних ситуацій.	4
РАЗОМ	50

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ**Теми та план лекційних занять**

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема №1. Теоретичні, правові та організаційні основи особистої безпеки.	1. Поняття та визначальні чинники особистої безпеки працівників поліції. види небезпеки 2. Професійна захищеність працівника Національної поліції. 3. Професійнопсихологічна готовність та її компоненти. 4. Основні форми забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції.	2
Тема №2. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру.	1. Поняття та види надзвичайних ситуацій. 2. Правовий режим надзвичайного стану. 3. Правова основа діяльності працівників національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій. 4. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру	2
Тема №3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики.	1. Поняття та види масових заходів, їх загальна характеристика. 2. Заходи безпеки під час виникнення масових заворушень. 3. Заходи безпеки в разі терористичного акту.	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема №4. Техногенні небезпеки та їхні вражаючі фактори.	2
РАЗОМ	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема №1. Теоретичні, правові та організаційні основи особистої безпеки.	6
Тема №2. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека працівників поліції в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру.	6
Тема №3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики.	6

Тема №4. Техногенні небезпеки та їхні вражаючі фактори.	6
Тема №5. Особиста безпека поліцейського під час реагування на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.	6
Тема №6. Особиста безпека поліцейських під час ідентифікації вибухонебезпечних предметів.	8
Тема №7. Основи пожежної профілактики.	8
Тема №8. Електробезпека.	6
Тема №9. Гігієна праці та виробнича санітарія.	6
Тема №10. Фактори, що впливають на працездатність працівника поліції.	8
Тема №11. Забезпечення покладених на поліцію обов'язків в межах єдиної системи цивільного захисту.	8
Тема №12. Заходи безпеки поліцейських при виконанні службових обов'язків під час надзвичайних ситуацій.	8
РАЗОМ	82

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Предмет, завдання і зміст дисципліни «Особиста безпека поліцейського» та її місце у професійній підготовці працівника Національної поліції України.
2. Поняття та види надзвичайних ситуацій.
3. Безпека працівників поліції в умовах землетрусу.
4. Особиста безпека поліцейського при радіоактивному зараженні навколишнього середовища.
5. Колективні засоби захисту від вражаючих факторів техногенних небезпек.
6. Поняття та види масових заходів, їх загальна характеристика.
7. Визначення надзвичайної ситуації воєнного походження. Правовий режим воєнного стану. Умови введення правового режиму воєнного стану.
8. Загальні вимоги заходів безпеки при поводженні з вибуховими пристроями та матеріалами.
9. Види травматичних пошкоджень, характеристика.
10. Основа національної безпеки України.
11. Поняття пожежної безпеки та вибухобезпеки.
12. Аналіз причин виробничого травматизму.
13. Розслідування та облік нещасних випадків.
14. Поняття безпеки особи та особистої безпеки працівника поліції в службовій діяльності.
15. Правовий режим надзвичайного стану.
16. Безпека працівників поліції в умовах повені.

17. Особиста безпека поліцейського при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах.
18. Індивідуальні засоби захисту від вражаючих факторів техногенних небезпек.
19. Заходи безпеки під час виникнення масових заворушень.
20. Порядок введення правового режиму воєнного стану. Введення посиленого варіанту службової діяльності. Вміст «тривожної валізи».
21. Рекомендації при виявленні вибухонебезпечних предметів.
22. Хімічні фактори небезпек.
23. Законодавство України про охорону здоров'я. Причини виникнення пожеж та їх небезпечні фактори. Розвиток пожежі як неконтрольованого горіння. Етапи розвитку пожежі.
24. Рекомендації при виявленні вибухонебезпечних предметів.
25. Вогнегасні речовини та первинні засоби пожежогасіння.
26. Професійні захворювання та їх причини.
27. Порядок проведення спеціального розслідування нещасного випадку.
28. Особливості безпеки особового складу Національної поліції України: сучасний стан та нові вимоги.
29. Правова основа діяльності працівників Національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій.
30. Безпека працівників поліції в умовах зсуву ґрунту, селевих потоків.
31. Заходи безпеки в разі терористичного акту.
32. Обмеження в умовах введення правового режиму воєнного стану. Правила поведінки в умовах надзвичайних ситуації воєнного характеру.
33. Алгоритм дій поліцейського під час виявлення вибухонебезпечних предметів.
34. Біологічні фактори небезпек. Іонізуючі випромінювання.
35. Правові засади цивільного захисту
36. Зони горіння, теплового впливу, задимлення, токсичності. Небезпечні для людини фактори пожежі. Комбіновані пожежі.
37. Заходи безпеки на місці пожежі, в тому числі на місці ДТП з витоком в навколишнє середовище вибухопожежонебезпечних речовин.
38. Нещасні випадки на виробництві.
39. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин.
40. Основні форми забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції. Законодавчі акти з особистої безпеки, їх класифікація.
41. Психофізіологічні фактори небезпек. Вплив на організм шуму та вібрації. Небезпеки електричного струму.
42. Техногенні вибухи, їх фактори враження. Особливості взаємодії поліції з органами пожежного нагляду.
43. Дії працівників поліції при виявленні вибухонебезпечних предметів та речовин.
44. Розслідування та облік професійних захворювань.
45. Вплив на організм електромагнітних полів, інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання.

46. Вогнегасні речовини та первинні засоби пожежогасіння.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок і вмінь за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Особиста безпека поліцейського» передбачено:

Денна форма навчання: 1 семестр – залік.

Заочна форма навчання: 1 семестр – залік.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти (денна та заочна форми навчання)

Бали	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей (Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована висока працездатність, концентрація уваги).
4	Добрий рівень компетентностей. (Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття концентрація уваги на достатньому рівні).

3	Достатній рівень компетентностей. (Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані на середньому рівні).
2	Недостатній рівень компетентностей. (Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково , прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо , які потребують подальшого усунення).
1	Мінімальний рівень компетентностей. (Здобувач не готовий до заняття , не знає більшої частини раніше вивченого матеріалу, не виконує практичні завдання, допускає порушення заходів безпеки під час заняття).

Для навчальної дисципліни «Особиста безпека поліцейського» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: письмові контрольні роботи, виконання тестових завдань, практичне виконання (вирішення) ситуативних завдань (сценаріїв).

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

денна форма навчання – 10 балів

Підготовка реферативного повідомлення. Кожне реферативне повідомлення оцінюється у 2 бали, які складаються:

1 бал – за наявність матеріалів, за якими підготовлено повідомлення та тексту повідомлення;

2 бали – за дотримання встановлених вимог щодо оформлення даного виду матеріалів; за використання сучасної нормативно-правової бази та розкриття всіх питань плану роботи та творчий підхід у аналізі питань повідомлення.

Дублювання наукових матеріалів не допускається.

Підготовка одного реферативного повідомлення є обов'язковою.

Підготовка мультимедійної презентації у форматі PowerPoint (з наданням електронного варіанту) з теми навчальної дисципліни оцінюється:

1 бал – за наявність матеріалів за якими підготовлено презентацію та складено саму презентацію (менше 7 слайдів);

2 бали – за дотримання встановлених вимог щодо оформлення даного виду матеріалів (якщо презентація складається з 8-10 слайдів);

3 бали - за дотримання встановлених вимог щодо посилання на використані матеріали; творчий підхід, ретельність підбору матеріалу при підготовці презентації та її оформленні (якщо презентація складається з 15 і більше слайдів).

Не допускаються однакові презентації, тобто скопійовані у інших курсантів.

Підготовка структурно-логічної схеми з теми навчальної дисципліни оцінюється (з наданням електронного варіанту):

1 бал – за наявність матеріалів за якими підготовлено структурно-логічну схему та складено основна частина структурно-логічної схеми; за врахування і правильне відображення принципів ієрархічності та взаємозв'язків об'єктів структурно-логічної схеми;

2 бали – за використання сучасної нормативно-правової бази, наукових публікацій із зазначеної тематики та розкриттям змісту кожного об'єкту структурно-логічної схеми; творчий підхід, ретельність підбору матеріалу при підготовці структурно-логічної схеми та її оформленні.

3 бали - за дотримання встановлених вимог щодо посилання на використані матеріали та з відображенням всіх об'єктів структурно-логічної схеми;

Не допускаються однакові структурно-логічні схеми, тобто скопійовані у інших курсантів.

Підготовка алгоритму дій з теми навчальної дисципліни оцінюється (з наданням електронного варіанту):

1 бал – за наявність матеріалів за якими підготовлено алгоритм дій та складено основна частина алгоритму дій; за врахування і правильне відображення принципів ієрархічності та взаємозв'язків об'єктів алгоритму дій;

2 бали – за використання сучасної нормативно-правової бази, наукових публікацій із зазначеної тематики та розкриттям змісту кожного об'єкту алгоритму дій; творчий підхід, ретельність підбору матеріалу при підготовці алгоритму дій та її оформленні.

Не допускаються однакові алгоритми дій, тобто скопійовані у інших курсантів.

Заохочувальні аспекти, які можуть вплинути на якість результатів вивчення навчальної дисципліни, дозволити отримати додаткові бали:

Участь у дискусійних обговореннях актуальних проблем службово-бойової діяльності на засіданнях наукового гуртка кафедри оцінюється до 2 балів за кожне засідання.

Підготовлені належним чином та апробовані на щомісячному засіданні наукового гуртка кафедри **тези доповіді** оцінюються до 5 балів.

Наукові публікації, конкурсні роботи, участь у вікторинах здобувачів вищої освіти оцінюються до 10 балів.

Диференціація оцінювання наукової роботи здобувачів вищої освіти залежить від змістовності роботи, наявності елементів наукової новизни, якості оформлення письмових результатів дослідження, рівня видань або наукових

заходів, де друкуються/доповідаються результати наукових пошуків здобувача вищої освіти.

Критерії оцінювання самостійної роботи

заочна форма навчання – 30 балів

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують тестові завдання у кількості 30 питань, кожна правильна відповідь 1 бал.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік)

На початку викладання навчальної дисципліни науково-педагогічний працівник доводить до здобувачів вищої освіти форму проведення підсумкового контролю, передбачену розділом 1 «Опис навчальної дисципліни» РПНД, а також відповідні критерії оцінювання.

Здобувач вищої освіти допускається до складання підсумкового контролю за умови виконання всіх передбачених РПНД поточних завдань та за наявності суми балів поточного контролю не менше ніж 34.

У разі, якщо сума балів поточного контролю становить менше ніж 34, здобувач вищої освіти не допускається до підсумкового контролю і зобов'язаний доопрацювати завдання з метою набрання необхідної кількості балів.

Під час складання підсумкового контролю здобувачам пропонуються білети, що містять питання, передбачені РПНД. Єдина максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни – 100 балів. Максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної, самостійної – 50 балів; 50 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

У разі переведення здобувачів на дистанційну форму навчання підсумковий контроль проводиться з використанням платформ «МІА: Освіта» та СУДН Moodle.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена

				мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Електронний посібник, мультимедійні слайди, відеоматеріали, спеціальні засоби (індивідуального захисту).

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

- закони:

1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
2. Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 34-35. Ст. 458.
3. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text> (дата звернення 01.07.2024)
4. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення 01.07.2024)
5. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14.01.1998 р. № 15/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 22. Ст. 115. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15/98-%D0%B2%D1%80#Text>

(дата звернення 01.07.2024)

6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення 01.07.2024)

7. Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 р. № 1908-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 42. Ст. 348. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-14> (дата звернення 01.07.2024)

8. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18.01.2001 р. №2245- ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2001. №15. Ст.73. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14> (дата звернення 01.07.2024)

9. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27.02.1991 р. № 791а-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. №16. Ст.198. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/791%D0%B0-12> (дата звернення 01.07.2024)

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).

11. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.

12. Про правовий режим надзвичайного стану. Закон України від 16 березня 2000 р. Офіційний вісник України. 2000. № 15. Ст. 588. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text> (дата звернення 01.07.2024)

13. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 28. ст. 250. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 01.07.2024)

14. Про Загальнодержавну цільову програму захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки: Закон України від 07.06.2012 р. № 4909-VІ. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 19-20. Ст. 173. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4909-17#Text> (дата звернення 01.07.2024)

- підзаконні акти:

1. Про дотримання правоохоронними органами України конституційних гарантій та законності в забезпеченні прав і свобод людини: Постанова Верховної Ради України №-1592-ІІІ від 23 березня 2000 р. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 24. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1592-14#Text> (дата звернення 01.07.2024)

2. Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування: Указ Президента України від 07 лютого 2008 р. Офіційний вісник Президента України. 2008. № 5. Ст. 207. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/109/2008#Text> (дата звернення 01.07.2024)

3. Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян. Указ Президента України від 18 лютого 2002 р. Офіційний вісник України. 2002. № 8. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143/2002#Text> (дата звернення 01.07.2024)

4. Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності: Указ Президента України від 19 липня 2005 р. Урядовий кур'єр. 2005. № 135. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1119/2005#Text> (дата звернення 01.07.2024)

5. Про Державну службу з питань праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 1021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/408/2011> (дата звернення 01.07.2024).

6. Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2010 № 927. Відомості Верховної Ради. 2013. № 19-20. Ст.173.

7. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 р. № 733-2017-п.

8. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 р. №11.

Нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади

1. Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту: Наказ МВС України від 28.11.2019. № 991.

2. Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України : Наказ МОН України №304 від 18.04.2006 р.

3. Лист МОН України №1/9-319 від 16.06.2014 "Про використання Методичних матеріалів щодо організації навчання і перевірки знань, проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності"

4. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці №15 від 26.01.2005, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за №231/10511.

5. Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти: Наказ МОН України від 26.12.2017 р. № 1669.

Підручники:

1. Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г. Охорона праці та особиста безпека працівників правоохоронної діяльності України: Підручник. / Дніпро :

Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 366 с.

2. Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підруч. / Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 388 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Цивільний захист у схемах: Навчальний посібник (Собакарь А.О., Казначеев Д.Г., Поливанюк В.Д., Бойко О.І.). Д.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 148 с.

2. Безпека працівників Національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій: навчальний посібник (Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г., Бойко О.І. / за заг. ред. Грибана В.Г.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 100 с.

3. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції: навчальний посібник (за заг. ред. Заслуженого працівника народної освіти України Грибана В.Г., Заслуженого юриста України Глуховері В.А.) Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 194 с.

4. Надзвичайні ситуації та цивільний захист населення: Навчальний посібник / за редакцією С.П. Сонько, Львів: «Магнолія 2006» 2006, 232 с.

5. Особиста безпека працівників поліції під час виконання службових обов'язків : метод. рек. / кол. авт. ; ред.. В.Д. Поливанюк. Дніпро : ДДУВС, 2021. 68 с.

Інтернет-ресурси

1. Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 01.07.2024).

2. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>. (дата звернення 01.07.2024).

3. Міністерство внутрішніх справ України <http://www.mvs.gov.ua> (дата звернення 01.07.2024).

4. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>. (дата звернення 01.07.2024).

5. Міністерство енергетики та захисту довкілля України <http://www.menr.gov.ua>. (дата звернення 01.07.2024).

6. Рада національної безпеки і оборони України <https://www.rnbo.gov.ua/> (дата звернення 01.07.2024).

7. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці. <http://www.dsp.gov.ua> (дата звернення 01.07.2024).

8. Офіційний сайт Фонду соціального страхування України. <http://www.fssu.gov.ua> (дата звернення 01.07.2024).

9. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». <http://www.nau.ua> (дата звернення 01.07.2024).

10. Державна служба з надзвичайних ситуацій
<http://dsns.gov.ua/ua/Nebezpeki-tehnogenного-harakteru.html> (дата звернення
01.07.2024).

**Т.в.о. завідувача кафедри
тактико-спеціальної підготовки
майор поліції**

Станіслава МИРОНЮК

